

**Аналіз регуляторного впливу
до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства
України «Про затвердження Порядку топографічної зйомки у масштабах
1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500»**

I. Визначення проблеми

Відповідно до абзацу третього статті 11 Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» до загальнодержавних топографо-геодезичних і картографічних робіт належать, зокрема, створення та оновлення державних топографічних карт і планів у графічній, цифровій, фотографічній та інших формах, точність і зміст яких забезпечують вирішення загальнодержавних, оборонних, науково-дослідних та інших завдань, видання цих карт і планів.

Топографічна зйомка – це сукупність робіт зі створення топографічних карт та планів місцевості шляхом вимірювань відстаней, висот, кутів за допомогою різних приладів (наземна зйомка), а також отримання зображень земної поверхні з повітряних суден (аерозйомка).

Державні топографічні карти та плани створюються за результатами топографічних зйомок місцевості відповідних масштабів або на основі використання топографічних планів більших масштабів.

Інструкцією з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500 (ГКНТА-2.04-02-98), затвердженою наказом Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України від 09.04.1998 № 56, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 23 червня 1998 року за № 393/2833 (далі – Інструкція), встановлено технічні вимоги до геодезичної основи, точності, змісту, методів створення та оновлення топографічних планів відповідних масштабів.

Згідно з Інструкцією топографічні плани створюються в графічному або цифровому вигляді аерофототопографічним методом (стереотопографічним, комбінованим) та наземним методом (мензульна зйомка, тахеометрична зйомка, наземна фототопографічна, фототеодолітна зйомка).

Водночас за період після затвердження Інструкції у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності відбулися значні зміни в законодавстві, а також перехід топографічного картографування на новітні технології створення та оновлення топографічних карт та планів із застосуванням сучасних геоінформаційних технологій, використанням глобальних навігаційних супутникових систем, електронних тахеометрів, аерокосмічних систем високої роздільної здатності, безпілотних літальних апаратів, лазерного сканування тощо.

Розвиток топографічної зйомки забезпечується шляхом удосконалення методів вимірювань відповідно до науково-технічного прогресу. Перехід від наземних до супутникових визначень контурів і відстаней на місцевості скорочує і спрощує виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт для реалізації земельної реформи, формування Державного земельного кадастру, містобудівного кадастру та інших кадастрів природних ресурсів,

розвитку інфраструктури транспортних коридорів, ведення моніторингу екологічної ситуації, інтегрування в міжнародні структури та в глобальний інформаційний простір. Геоінформаційні ресурси створюються в результаті застосування новітніх технологій, зокрема дистанційного зондування Землі, цифрової фотограмметрії, глобальних навігаційних супутникових систем, GPS-вимірювань, баз геопросторових даних та геоінформаційних мереж та сервісів.

На сьогодні результатом визначення координат і відстаней на місцевості із застосуванням новітніх методів є цифрова та електронна карта або план. Це істотно змінило якість і кількість інформації для фахівців, активно сприяє створенню і розвитку геоінформаційних систем для аналізу і моделювання географічного простору, створення цифрових та електронних карт та планів, моделей місцевості. Технічні можливості розвитку сфери топографо-геодезичної і картографічної діяльності неухильно розширюються і удосконалюються, що сприяє забезпеченню інформаційного суспільства актуальними та достовірними геопросторовими даними.

Чинна Інструкція не враховує новітні методи топографічної зйомки, не відповідає сучасному рівню розвитку геоінформаційних технологій виробництва, оброблення, оновлення, зберігання, візуалізації та використання геопросторових даних та метаданих, не задовольняє вимоги суспільства щодо якості, актуальності та достовірності продукції топографічної зйомки.

З огляду на зазначене Інструкція є застарілою, не відповідає вимогам щодо якості, актуальності та достовірності продукції топографічної зйомки, тому потребує оновлення щодо застосування цифрових методів і геоінформаційних технологій топографічного картографування, продукція якого б відповідала потребам інформаційного суспільства та приведення положень нормативно-правового акта у відповідність із вимогами законодавства.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання, у т. ч. суб'єкти малого підприємництва	+	

Проблема не може бути розв'язана за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки статтею 16 Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» передбачено, що нормативно-технічна документація у сфері топографо-геодезичної та картографічної діяльності встановлює порядок організації топографо-геодезичних і картографічних робіт, технічні вимоги до них, норми та правила їх виконання.

чинного регуляторного акта, оскільки документи не повною мірою відповідає вимогам цифрових методів топографічної зйомки, сучасному рівню розвитку геоінформаційних технологій топографо-геодезичного

і картографічного виробництва, тому проблема потребує вирішення шляхом державного регулювання.

Позиція щодо відмови від урегулювання цієї проблеми не сприятиме розвитку сфери топографо-геодезичної і картографічної діяльності, а тому є неприйнятною.

Єдиним способом вирішення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, є прийняття запропонованого регуляторного акта, що дасть можливість привести нормативно-правовий акт у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності у відповідність із вимогами законодавства.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є:

забезпечити дотримання вимог Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність»;

привести нормативно-правовий акт у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності у відповідність із вимогами законодавства та реалій сучасності;

встановити вимоги до змісту, геодезичної основи, точності та новітніх методів і геоінформаційних технологій здійснення топографічної зйомки у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500, якості продукції топографічної зйомки.

Досягти поставлених цілей пропонується шляхом видання проекту наказу, яким затвердити Порядок топографічної зйомки у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Під час підготовки проекту наказу було опрацьовано два альтернативні способи досягнення вищезазначених цілей.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Збереження поточної ситуації	Така альтернатива не забезпечує досягнення цілей державного регулювання. Залишити без змін існуючий нормативно-правовий акт, положення якого не відповідають повною мірою сучасному рівню розвитку геоінформаційних технологій топографо-геодезичного та картографічного виробництва.
Альтернатива 2 Прийняття проекту акта	Така альтернатива сприятиме досягненню цілей державного регулювання, оскільки дасть можливість: прийняти проект наказу, що встановить сучасні вимоги до змісту, геодезичної основи та точності великомасштабних топографічних планів, якості продукції топографічної зйомки, застосування новітніх методів та геоінформаційних технологій здійснення топографічної зйомки у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500,

	забезпечити якість, актуальність та достовірність геопросторових даних та підвищення конкурентоспроможності продукції.
--	--

Інші способи, що не передбачають розроблення та прийняття зазначеного акта, є неприйнятними, оскільки вирішення порушеної проблеми лежить передусім у правовій площині.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

У разі збереження поточної ситуації, що регулюється чинними нормами Інструкції, стан справ не змінюватиметься, а саме:

норми Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» не виконуються;

нормативно-правовий акт у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності не відповідає вимогам сучасного топографо-геодезичного та картографічного виробництва;

органи державної влади та органи місцевого самоврядування не забезпечуються якісною продукцією топографічної зйомки у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500.

Прийняття запропонованого регуляторного акта дасть змогу:

привести нормативно-правовий акт у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності у відповідність із вимогами законодавства;

встановити сучасні вимоги до змісту, геодезичної основи та точності великомасштабних топографічних планів, якості продукції топографічної зйомки;

забезпечити якість, актуальність та достовірність геопросторових даних та підвищення конкурентоспроможності продукції.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди		Витрати
Альтернатива 1 Збереження поточної ситуації	Відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною. Альтернатива є непринятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети.		Відсутні. Дія нормативно-правового акта не вплине на бюджети різних рівнів.
Альтернатива 2 Прийняття проекту акта	Прийняття проекту акта є обґрунтованим і ефективним способом досягнення цілей та забезпечить розв'язання визначених проблем при здійсненні топографічної зйомки і		У разі прийняття проекту наказу реалізація повноважень органів влади не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

	дасть можливість забезпечити органи державної влади та органи місцевого самоврядування якісною продукцією, актуальними та достовірними геопросторовими даними.		Витрати передбачаються виключно на ознайомлення з прийнятим регуляторним актом.
--	--	--	---

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Проблема не справляє вплив на сферу інтересів громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Питому вагу суб'єктів великого, середнього, малого та мікро підприємства до загальної кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання цього регуляторного акта, визначити кількісно наразі неможливо. Нормами регуляторного акта не передбачено надання суб'єктами господарювання даних, за якими можна здійснити їх розподіл за класами (великий, середній, малий, мікробізнес). Міністерство не володіє інформацією щодо кількості працюючих та річного обсягу реалізації продукції суб'єктами господарювання, які здійснюють топографічну зйомку.

Водночас відповідно до статті 5¹ Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» професійною топографо-геодезичною і картографічною діяльністю за відповідними напрямками можуть займатися особи, які мають вищу освіту у сфері геодезії та/або землеустрою. Сертифіковані інженери-геодезисти несуть відповідальність за якість результатів топографо-геодезичних і картографічних робіт (крім топографо-геодезичних та картографічних робіт при здійсненні землеустрою).

Припускається, що відповідна кількість суб'єктів господарювання підпадає під дію регулювання.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	0	0	1750	1750
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0	0	0	100	x

* Дані Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру про кількість сертифікованих інженерів-геодезистів, які здійснюють господарську діяльність, згідно з Державним реєстром сертифікованих інженерів-геодезистів.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Збереження поточної ситуації	Вигоди відсутні. Ситуація залишається без змін.	Відсутні. Відсутність критеріїв підтвердження якості виконаних робіт з топографічної зйомки.
Альтернатива 2 Прийняття проекту акта	Сприятиме підвищенню якості результатів топографо-геодезичних і картографічних робіт на основі використання новітніх методів та технологій топографічної зйомки різних масштабів, та конкурентоспроможності продукції.	Додаткові витрати відсутні. Витрати передбачаються виключно на ознайомлення суб'єктів господарювання, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з прийнятим регуляторним актом загальною сумою 84 000 грн.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання мікро- та малого підприємництва згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва)	0
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання мікро- та малого підприємництва згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва)	84 000,00

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Збереження поточної ситуації	1	Цілей державного регулювання не досягнуто.
Альтернатива 2 Прийняття проекту акта	4	Основних цілей державного регулювання буде досягнуто.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу

Альтернатива 1 Збереження поточної ситуації	Вигоди відсутні.	Відсутні.	Проблема продовжує існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети.
Альтернатива 2 Прийняття проекту акта	Для держави: Удосконалення законодавства. Забезпечення органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб актуальним геопросторовими даними та продукцією топографічної зйомки. Для суб'єктів господарювання: Встановлення критеріїв підтвердження якості виконаних робіт з топографічної зйомки. Для громадян: Прямі вигоди відсутні.	84 000,00	Така альтернатива є найбільш оптимальною і дасть змогу: привести нормативно-правовий акт у відповідність до вимог законодавства; встановити вимоги до змісту, геодезичної основи, точності та новітніх методів і геоінформаційних технологій здійснення великомасштабної топографічної зйомки, якості продукції топографічної зйомки.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Збереження поточної ситуації	Існування проблеми.	Ризиків не очікується.
Альтернатива 2 Прийняття проекту акта	Вирішення проблеми.	Ризиків не очікується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта

Основним механізмом, який забезпечує розв'язання визначеної проблеми, є прийняття проекту наказу Мінагрополітики «Про затвердження Порядку топографічної зйомки у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500», що забезпечить:

приведення Інструкції у відповідність до вимог законодавства у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності;

встановлення сучасних вимог до здійснення топографічної зйомки в масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500;

визначення критеріїв якості продукції топографічної зйомки;

забезпечення органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб актуальним геопросторовими даними та продукцією топографічної зйомки.

2. Організаційні заходи для впровадження регуляторного акта в дію

Для впровадження проекту наказу необхідно забезпечити інформування суб'єктів господарювання та громадськості про встановлені цим наказом вимоги шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті Держгеокадастру.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

3. Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання:

ознайомитися з вимогами наказу;

здійснювати топографо-геодезичні та картографічні роботи з дотриманням встановлених вимог до змісту, геодезичної основи, точності та якості продукції топографічної зйомки.

Можливої шкоди у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту наказу встановить сучасні вимоги до змісту, геодезичної основи та точності великомасштабних топографічних планів, якості продукції топографічної зйомки, застосування новітніх методів та геоінформаційних технологій здійснення топографічної зйомки у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500, забезпечить якість, актуальність та достовірність геопросторових даних та іншої продукції топографічної зйомки.

Витрати органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування на виконання вимог регуляторного акта відсутні, оскільки не запроваджуються нові адміністративні збори і платежі.

Бюджетні витрати, що безпосередньо пов'язані з реалізацією акта, відсутні.

М-тест додається.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта пропонується не обмежувати у часі, оскільки топографо-геодезичні та картографічні роботи здійснюються постійно. Зміна строку дії наказу можлива у разі зміни законодавства у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності або впровадження новітніх методів і технологій топографічного картографування.

Крім того, набрання чинності регуляторним актом відбувається відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними показниками результативності дії регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта, – не прогнозується.

2. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб – виробників продукції топографічної зйомки, на яких поширюватиметься дія акта, – необмежена. Вона поширюється на органи державної влади та місцевого самоврядування, які замовляють та використовують результати топографо-геодезичних та картографічних робіт. Дія акта буде поширюватися на діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування, фізичних або юридичних осіб, що пов'язана з результатами топографо-геодезичних та картографічних робіт (з них визначаються 1750 суб'єктів топографо-геодезичної і картографічної діяльності).

3. Розмір коштів і час, що витрачається суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта:

$48,00 \text{ грн/год} * 1 \text{ година} * 1750 \text{ суб'єктів} = 84\ 000 \text{ грн.}$

4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень регуляторного акта – середній, оскільки повідомлення про оприлюднення, проект акта та аналіз регуляторного впливу розміщено на офіційному вебсайті Держгеокадастру (<http://land.gov.ua>).

Показниками результативності проекту регуляторного акта будуть:

кількість надісланих до Держгеокадастру повідомлень про початок виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт та про їх результати;

кількість матеріалів і даних, створених у результаті виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт, які надійшли та/або внесені до Державного картографо-геодезичного фонду України, державного банку геодезичних даних та державного банку топографічних даних;

кількість звернень на отримання матеріалів і даних з Державного картографо-геодезичного фонду України, банку геодезичних даних та банку топографічних даних;

кількість звернень / пропозицій від суб'єктів господарювання, направлених на вдосконалення положень регуляторного акта;

кількість скарг від суб'єктів господарювання, пов'язаних із дією регуляторного акта.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру.

Базове відстеження результативності дії регуляторного акта буде здійснено після набрання ним чинності шляхом збирання статистичних даних.

Повторне відстеження буде виконано через рік після набрання чинності регуляторним актом, у результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта усі питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів із повторного відстеження.

Кількісні та якісні значення показників результативності акта будуть порівнюватись із значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності, – статистичні дані.

Для відстеження результативності, використовуватимуться дані, отримані за результатами перевірок, проведених структурними підрозділами Держгеокадастру та його територіальними органами.

В. о. Голови Державної служби
України з питань геодезії,
картографії та кадастру

Дмитро МАКАРЕНКО

«___» _____ 2025 р.